

Nógrád megye

- **Népesség:** 205 000 fő.
- **Megyeszékhely:** Salgótarján
- A megye domborzata legnagyobb részben dombság, de több helyütt megjelennek középhegységi tájelemek is. Legmarkánsabb arcvonásait a Cserhát vonulatai alkotják, de a megye peremvidékén a Mátra, a Börzsöny, illetve a Karancs-Medves helyezkedik el, melyek egyértelműen a középhegységi jelleget erősítik.
- Nógrád településszerkezetére jellemző a városok alacsony száma. Ezek a települések is inkább középvárosok, igazán funkciógazdag, prosperáló, tényleges központja nincs a megyének, még akkor sem, ha Salgótarjánt például a közgondolkodás kifejezetten nagy városnak tartja (a második legkisebb megyeszékhely, 37 000 lakossal). Az 1000 fő alatti kistelepülések aránya magas.

- ❖ *Nógrád megye talán legjellemzőbb, és legsajátosabb népcsoportja a Mikszáth Kálmán által is oly érzékletesen leírt palóc népesség. A térség kulturális örökségéből is nagy szeletet birtokol az egyébként vitatott eredetű, mégis ízig-vérig magyar palócság. Gondoljunk itt a palóc építészeti emlékekre (a hollókői Világörökségre), népviseletükre, népszokásaikra, vagy akár a palóc nyelvjárásra.*
- ❖ *Gazdasági mutatók tekintetében Nógrád megye jócskán a magyar átlag alatt helyezkedik el. Bár az ország (földrajzi és gazdasági) centrumtérségeihez (Budapesti agglomeráció, Győr – Budapest vonal) a földrajzi térben közel található, a „gazdasági térben” azonban igen távol van ezektől. A modern gazdasági húzóágazatok képviselői egy-két kivételtől eltekintve nincsenek jelen a térségben. Az idegenforgalom számára csupán néhány vonzó központi hely van (például Hollókő), de összességében mondhatjuk, hogy e téren is lemaradó megyének tekinthető Nógrád.*
- ❖ *Nógrád megye székhelye 1950 óta Salgótarján (előtte ez a rangot Balassagyarmat viselte). A város gazdasága XIX. század második felétől dinamikusan fejlődött, köszönhetően az akkoriban kezdődő nagyobb mértékű barnakőszén kitermelésnek, s az akkor induló acélgyárnak. Később a szocialista ipartelepítések méginkább kiemelték a település nehézipari voltát (síküveggyár, üvegyapotgyár). Mind a XIX. század végén, mind pedig a szocializmus első évtizedeiben munkástömegek özönlöttek a városba. Azonban a rendszerváltozás időszaka a város iparát igen meggyötörte, s ezáltal meggyötörte a város munkásrétegeit is. A számos gyárbezárás munkanélküli családfelek ezreit, kilátástalanságban tengődő családok tömegét eredményezte. Bár lassan újjáéledőben van a város gazdasága, a munkanélküliség, a kilátástalanság, ebből következően a deviáns viselkedésformák (alkohol és egyéb bódítószerek, bűnözés) a mai napig nagyon erősen meghatározzák a város életét.*

- ❖ *Mint fentebb említettük, a kistelepülések, aprófalvak aránya magasnak mondható. Ez köszönhető a dombvidéki jellegnek, annak, hogy a falvak-települések gyakorta csak szűk patak völgyekben húzódnak meg. Ez egyfajta érintetlenséget eredményez, mely bizonyos szempontból nagy kincsnek tekinthető. Azonban a jelentős elzártság is igaz ezekre a településekre. Következésképpen a gazdasági vérkeringésbe ezek a falvak nagyon nehezen tudnak bekapcsolódni, a lakosság, ha esetleg nem keresi máshol boldogulását, gyakorta munkalehetőség nélkül marad. Ez természetesen felerősíti a már említett társadalmi-közösségi kilátástalanság érzetét. Mondhatjuk, hogy Nógrád megye kistelepüléseire is jellemző az a fajta „aprófalvas-tünetegyüttes” melyet már több megyénél láthattunk.*
- ❖ *A fentiekből némileg következik, hogy általában Nógrád megyében a lakosság képzettségi mutatói meglehetősen rosszak. Ez a jövőre nézve sajnos nem tár elénk és a térség elé szép reményeket. Sajnos ebben a megyében is jellemző az, hogy a fiatalság nem a tanulás útját választja, nagymértékben azért is, mert már ezt látta szüleitől is. Általában ez a fajta viselkedésforma a társadalom morális állapotában jelentékeny romlást idéz elő. Ha ez ellen az attitűd ellen a döntéshozás nem tesz lépéseket, akkor az ország társadalmának lelki és morális állapotára mindezek beláthatatlan következményeket hozhatnak.*

Imacélok

- Köszönjük meg az Úrnak, hogy a magyar nemzetet, a magyar népet is olya színesre teremtette. Köszönjük meg az is, hogy országunk területén több nemzet tagjai is otthonra találhattak. Kérjük azonban az Urat, hogy egységre törekedjenek az itt lakó népek. Egy akaraton legyenek, békében éljenek, és forduljanak Isten felé. Ne a gyűlölet, hanem a szeretet győzedelmeskedjen!
- Adjunk hálát Istennek újra azért, hogy a magyar tájat oly egyedivé, és szemet-szívet gyönyörködtetővé tette. Könyörödjünk az Úrhoz azonban azért, hogy valamiképpen minden táj lakói megtalálják boldogulásukat a mindennapi életben. Fohászkodjunk Istenhez a magyar kistalvakért, és azok lakóiért.
- Kérjük Istent, hogy a régen virágzó területeket újra virágoztassa fel. Ne forduljanak végképp romlásba ezek a városok, falvak. Lakóik ismerjék fel az esetleges lehetőségeiket, s próbáljanak meg azzal élni.
- Könyörödjünk Istenhez azokért a nemzedékekért, melyek kilátástalanságban nőttek és nőnek fel, talán bármiféle lelki táplálék nélkül. Kérjük az Urat, hogy indítsa ezen emberek szíveit arra, hogy meg akarják őt ismerni. Indítsa arra elméjüket, hogy ráébredjenek, hogy a tanulás és a szellemi táplálék nagyon fontos. Adjon az Isten olyan embereket, akik meg tudják őket szólítani, akik nem félnek a feladattól és cselekednek. Hívjuk segítségül Istent, hogy szüntesse meg az egész országban uralkodó mély lelki válságot.